NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 2...

NGÀY THỨ SÁU 13 JUIN 1924

2333

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN-HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES

Des traités à forfait pour les annonces importantes.

Những điều ta nên bắt chước

Người mình có một cái tính, nếu không biết dùng thì dở, nhưng nếu biết dùng thì thật hay. Cái tính đó là cái tính mô-phỏng, nghĩa là hay bắt chước. Một người người quốc-dân nói: người Việt Nam cũng như người Nhật-bản, có cái tài mô-phỏng không dân-tộc nào theo được, mà cái tài ấy thường thấy hiển hiện trong các cách sinh hoạt hàng ngày vậy.

Câu nói đó không phải là nói quá, người mình thật có cái tài giỏi bắt chước, dù điều hay điều dở cũng vậy, mà thực ra thì thường bắt chước cái dở của người lại khéo hơn bắt chước cái hay. Nào người thì bắt chước lối phục-sức, ăn mặc thật xa-hoa, quần áo sao cho dùng thời trang, trang-sức sao cho thật lòng-lẫy; nào người thì bắt chước cả thú chơi bời, cũng xe nọ xe kia, cũng tiệc này tiệc khác.... Ôi! biết mô-phỏng là một cái tài, chỉ vì ta không khéo lợi-dụng mà cái tài đặc-biệt của ta thành ra cái dở! Vậy phải liệu tìm cách dùng cái tài của ta sao cho đích-đáng mới được.

Hiện nay người mình đang muốn hấp thụ cái văn-minh mới. Pháp là một cái văn minh rất đẹp, có thể làm cho nước giàu mạnh được. Muốn hấp-thụ cái văn-minh mới Pháp tất phải theo gương mới Pháp. Song nói theo gương đây không phải là người Pháp làm cái gì ta cũng nên bắt chước cả đâu, vì dân-tộc Đại-pháp không giống dân-tộc Việt-Nam, dân-tộc Đại-pháp có một cái tinh-thần khác cái tinh-thần dân-tộc Việt-Nam, nên có lắm điều ở người Pháp rất hay mà vào người mình thành dở, vì phong-tục tinh-tình không giống nhau, vì có những cái tư-tưởng hay những điều thiên-kiến khác nhau mà xui nên thế.

Vậy thì về đường học-thức ta có thể theo nước Pháp không có điều chi e ngại cả, nhưng về đường phong-tục ta cũng nên biết kén chọn, chớ đừng nhắt thiết cái gì cũng bắt chước cả. Người Pháp có lắm thói quen rất hay, nhưng những thói quen ấy không toàn là hợp với tinh-tình phong tục người mình, cũng như mình có lắm thói quen không phải là không tốt, mà người Pháp không sao hiểu được. Vì thế nếu ta không biết suy xét, không biết lựa chọn mà một niềm nhắm mắt theo liều thì không khỏi thành những hạng lố lăng, làm cái trò cười cho thiên-hạ, không những người ngoài cười mình là một lũ hầu mà lại còn chê mình là quân vong-bản nữa.

Muốn tránh khỏi lời chê là lũ hầu, hay tiếng mỉa là vong-bản ấy, ta cần phải luyện cái tài mô-phỏng của ta sao cho khỏi sai đường lạc lối mới được.

Hiện nay người Pháp người Nam bằng ngày ở liền cạnh nhau, hằng ngày giao-thiệp với nhau, mà người Nam mình lại phục người Pháp là một dân-tộc văn-minh hơn thì cái lẽ tất nhiên là muốn việc đều theo gương người Pháp, đều bắt chước người Pháp. Vậy ta thử xét xem ta nên bắt chước những điều gì:

1° Trước hết ta phải biết rằng người Pháp có lắm cái đức-tính rất hay mà ta phần nhiều không có. Vì những cái đức-tính ấy mà người Pháp thành một dân-tộc phú-cường, mà nước Pháp thành một nước khắp hoàn cầu đều kính phục. Những đức-tính ấy là gì? Một là người Pháp hiếu học, nhưng nói hiếu học đây không phải là hiếu học như mình: mình chăm học là cốt một cái lợi nhờn-tiền thuộc về vật chất, nghĩa là phần nhiều cốt mũ cao áo dài, bằng kia bằng nọ cho vinh thân phì gia mà thôi, còn người Pháp hiếu học một cách khác, vì một mục-đích cao-thượng, học không vì cái lợi tầm thường, học để mà biết, để nảy ra những tư-tưởng sâu xa, hay để đoạt quyền tạo hóa; cái học của họ là học vong-kỷ (culture désinteressée) vậy. — Hai là người Pháp có tính mạo hiểm, không sợ nguy hiểm, khi đã định làm việc gì thì dẫu nguy nan đến tính-mệnh cũng không nài, kỳ cho đạt được mục-đích mới thôi. Vì cái tính do mà người Pháp đã phát minh ra lắm sự kỳ-khôi rất có ích cho nhân loại. — Ba là người Pháp có tính kiên gan, làm việc gì dù lắm nỗi khó-khăn cũng không nản chí, dẫu thất bại nhiều phen cũng không bỏ dở, làm đi làm lại cho kỳ được mới nghe, dù có phải hi-sinh cả tài-sản, cả đời người cũng chẳng sờn lòng, vì thế mà người Pháp đã chế tạo ra lắm cơ-khí hoàn toàn rất có ảnh hưởng cho cuộc văn-minh thế-giới. — Bốn là người Pháp có tính quả quyết, không do dự, không rụt rè như người mình, nên lắm khi làm nên những thủ-đoạn anh-hùng khiến hoàn-cầu phải kính phục. — Năm là người Pháp có sẵn nghị-lực nên bao giờ cũng thắng được cái trở lực gặp ở dọc đường, bao giờ cũng thắng được những kẻ thù hữu-hình hay vô-hình, mà ít khi thất bại.... Kể ra thì người Pháp còn lắm đức-tính khác, song những đức-tính nói trên này là đáng cho người mình cần bắt chước hơn cả, vì là những đức-tính hiếm có ở dân-tộc Việt-Nam ta lắm.

2° Ngoài những cái đức-tính ấy, là những đức tính nếu ta theo được thì có thể làm nên những thủ-đoạn to tát, làm nên lắm việc vẻ-vang có ích cho dân cho nước, người Pháp lại còn có lắm cái thói quen rất hay, ta rất nên bắt chước, vì là những thói quen phân-biệt một dân-tộc văn-minh với một dân-tộc giã-man, là những thói quen làm cho người ta thêm giá-trị, làm cho sự giao-tế được dịu dàng dễ chịu. Thì dụ ở trong nhà thì người Pháp ưa sạch sẽ, thích ngăn nắp, làm gì cũng có thứ tự; khi ăn, khi ngủ, khi làm việc, khi chơi bời đều định trước cả, không bao giờ chịu phí thì-giờ. Ta cứ so-sánh nhà một người Pháp với nhà một người mình ở thì thấy khác nhau là dường nào. Nhà người Pháp trông quang-đãng sáng sủa, ngăn nắp, còn nhà người mình ở thì trừ cái phòng khách con thì dơ dáy, tối tăm, bừa bãi, rất là khó chịu. Cái đó chỉ vì ta có tính cẩu thả, gặp sao hay vậy mà thôi — khi ra ngoài đường thì người Pháp bao giờ cũng ăn mặc đứng đắn, đi đứng khoan thai, chớ không gì khi nào quần áo tả tơi, hoặc cầu không chải, mặt không lau, và không chạy nhăng chạy nhít như phần nhiều người mình. Gặp những người già cả hay dân bà con gái mà có việc khó khăn nguy hiểm, thì sẵn lòng ra sức giúp đỡ, như đi bộ thì nhường đường, lên xe thì nhường chỗ, chớ không ngoảnh mặt làm ngơ. — Giữa đường gặp đám ma nào, thì dù quen hay lạ lúc xe quan tài đi qua, cũng ngả mũ chào rất là kính cẩn, chớ không khi nào đương mặt nhìn không, hoặc bình-phẩm câu đối nhiều ít, nhà táng xấu đẹp, con cháu khóc khéo, đám ma to nhỏ gì cả.... Ma khi đi đưa đám thì ai nấy đều nét mặt trầm tĩnh buồn rầu, có nói thì sẽ thì-thào, không có chạy dậy chạy do hoặc cười đùa rầm rĩ dọc đường như phần nhiều người mình. — Lúc chuyện trò thì nói năng rất nhã nhặn lễ phép (nói đây là nói những người có ít nhiều học-thức) chớ không dùng những tiếng tục tằn thô bỉ, những giọng léo là xỏ xiên, vì họ biết tự trọng và họ hiểu rằng dùng những giọng ấy là tự khinh mình, tự làm mất giá-trị của mình đi.

Kể ra thì còn lắm điều ta nên bắt chước, nhưng không thể nói hết được. Nếu ta luyện được những đức-tính trên kia, hay theo được những thói quen vừa nói đó, thì cái tính mô-phỏng của ta mới thật là có lợi cho ta vậy.

B. G.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 11 và 12 Juin 1924.

Gia-nã-đại với nước Anh

M. Mackenzie King đảng-trưởng tòa nội-các Gia-nã-đại có phản đối tại hạ nghị-viện về việc tòa nội-các nước Anh ưng thuận hòa-ước Lausane, làm cho xứ Gia-nã-đại không có dự cuộc hòa-nghị Lausane mà phải tuân các điều khoản trong hòa-ước ấy. M. King nói rằng nước Anh phải rộng thêm cái quyền tự-trị cho Gia-nã-đại mới được.

Việc nước Albanie

Quân khởi nghịch chiếm được thành Tirana rồi. Chánh-phủ phải thiên đến Durazzo.

Hội Vạn-quốc

Hội Vạn-quốc họp kỳ thứ 20 tại Thụy-sĩ.

Việc tuyển cử Thống-lĩnh ở Hoa-kỳ

Chánh đảng Cộng-hòa soạn xong mỗi cái chương-trình hợp như ý quan Coolidge. Trong cái chương-trình ấy có nói đến cả việc trái khoán chiến-tranh. Đảng Cộng-hòa phản đối về việc bãi các trái-khoán, nhưng cũng ung-thuận toàn một cách rộng rãi.

Canton, ngày 11 Juin 1924

Nhật-bản với Hoa-kỳ

Cái phong-trào phản đối bản luật di-dân đã lan rộng khắp quốc-dân. Cái phong-trào kịch liệt đến nỗi các nhà đứng lên vận động phải khuyến-cáo nay nên ôn-hòa, chớ nên nóng-nảy. Các tỉnh có nói xin hết sức tán-trợ.

Cuộc bay của Bô-đào-nha

Các phi-hành-gia Bô-đào-nha đã tới Bangkok.

Phi-trường Pelletier d'Oisy

Phi-trường Pelletier d'Oisy tới Tokio. Công chúng rất hoan-nghênh. Phi-trường bay mất 45 ngày từ Paris tới Tokio, nhanh hơn các phi-hành-gia nước Ý trước đây được 4 ngày tuần lễ.

SỐ DẦU HỎA CỦA THẾ-GIỚI

Trong ấn ngoái số dầu hỏa của thế-giới xuất sản công được 1.010 triệu 932.000 thùng. Trong năm 1922 được có 854.839.000 thùng, và trong năm 1919 được có 644.885.0 0 thùng.

Trong số dầu về năm ngoái, một mình Hoa-kỳ xuất sản được 735 triệu thùng, tính ra được 72,7% số dầu của thế-giới. Nước Mexique xuất sản được 149.472.000 thùng. Sau đến nước Nga-đ.ợc 38 triệu, nước Ba-tư được 25 triệu thùng.

VIỆC TUYỂN CỬ QUAN GIÁM-QUỐC MỚI

Ngày hôm qua các ông thứ-dân nghị-viên về đảng cấp-tiến và các ông nguyên-lão nghị-viên về các tả đảng họp tại thứ-dân nghị-viện có định rằng về kỳ hội-đồng dự bị để cử người ứng cử chức Giám-quốc nay mai, hội-đồng trừ ra 241 ông thứ-dân nghị-viên, và 51 ông nguyên-lão nghị-viên không triệu đến họp. Trong số 241 ông thứ-dân nghị-viện ấy có các ông nghị-viên về cộng-hòa tả-phái và về cộng-hòa ôn-hòa. Trong 21 ông nguyên-lão nghị-viên có 9 viên ông về tả-đức của chánh đoàn cộng-hòa tả-phái.

Hội-đồng định như thế có chánh-đoàn cộng-hòa tả phái ở nguyên lão nghị viện phản-đối không chịu.

Những nhà về cánh ông Doumergue phản-đối những nhà về cánh ông Painlevé.

Hồi 18 giờ, ông Herriot và ông Briand đến hội kiến với ông Doumergue và bỏ ông có ưng theo như lời quyết-định của các tả-đảng hay không. Ông có nói nếu các tả-đảng muốn họp kỳ đại-hội đồng để bàn về việc tuyển-cử, thì phải triệu tất cả các nhà cộng-hòa mới phải.

Ông Poincaré có tuyên bố ông không có ứng-cử. Ngoại giả còn thấy nói đến các ông Lebrun, Péret, Pams, Leygues.

Ngày hôm nay các tả đảng họp kỳ đại-hội-đồng ở nguyên-lão nghị-viện. Ông Doumergue muốn giữ cái tôn chỉ cộng-hòa liên-hiệp, nên ông có nói ông không tuyên bố ứng-cử lại một hội-đồng riêng của các tả đảng, vì không họp với cái tôn-chỉ cộng-hòa liên-hiệp. Chánh-đoàn cộng-hòa liên-hiệp ở nguyên-lão nghị-viện không đến dự hội đồng ấy có nói chánh-đoàn ấy không đến dự nghị là vì có mấy chánh đoàn cộng-hòa bị trừ ra không được triệu đến dự nghị. Kết cục về cuộc hội-nghị của các tả-đảng như sau này: M. Painlevé được 3 7 phiếu; M. Doumergue 148 phiếu. Linh-tinh 25 phiếu.

VÂN UYÊN

Vịnh thằng cuội

Ngồi tót chân trâu dưới gốc đa,
Rõ ràng chú cuội mới đâu ra,
Nuốt nói thiêu hạ đường ăn nói,
Lừng lẫy nhân gian tiếng thực thà,
Mẹ quỷ mất điều mang của lại,
Chúng sinh nghe tiếng lãng đăng xa,
Ô hay giời chứa thằng gian nhỉ,
Để bắn đi về nói dối ta

Trông hoa đào nở nhớ người năm xưa

Hoa đào mới nở mấy hôm nay,
Năm ngoái coi như cũng độ này,
Không phải vì hoa mà nhớ nhỉ,
Nhớ người năm ngoái độ này đây.

Chiều hôm qua mà bạn

Cỏ rầu một nắm bóng tà soi,
Trông thấy không cầm giọt lệ rơi,
Nông nỗi nước non ngao ngán chửa,
Suối vàng sẽ hỏ biết chăng ai?

Phúc-Đình, Dương-duy-Đạo

MỘT THỨ TUẦN-DƯƠNG TIỀM-HẢI-ĐỈNH MỚI

Giáo-sư Đức tên là Orwald Fiamm, là một nhà chuyên-môn về các tàu ngầm, mới chế được một chiếc tuần dương tiềm-hải-đỉnh lớn 7.000 tấn. Chánh-phủ Anh, Pháp, Ý lưu tâm về việc ấy lắm. Tàu ấy có thể lặn xuống nước, đi lại dưới bể, không sợ tàu nghiêng lệch chi cả. Giáo sư dạy học lại có giảng về phép chế một thứ tàu ngầm đặt rất mau, một chiếc tàu ấy thì đặt được 1.000 quả cốt mìn, cứ bể lớn đến đâu cũng có thể lặn cho tàu thuyền không đi lại được nữa.

HÀI ĐÀM

Cũng hòa

Thầy lý ngồi hầu bài quan. Khi đã cùng quan đến non nửa cơ-nghiệp, quan hỏi:

— Thế nào thầy lý được hay thua?

— Dạ, bẩm quan lớn con hòa!

— Ừ, thế thì tốt: tôi cũng hòa.

Sơn-phong

Nuôi con nên biết

Độ này khí giời hay thay đổi, người ta thường hay mắc bệnh nóng sốt, nhất là trẻ con lại càng nhiều, ta phải nên giữ gìn cẩn-thận, không nên khinh thường vậy.

Kia xem như trẻ con Tây mà mình thường trông thấy đó, phần nhiều mắt đa lành thịt, thân-thể phồng phát, rốm sẩy đã ít, mụn nhọt cũng không, trông thật là đáng yêu đáng thêm, có phải là vì khí huyết sung túc, toàn nhờ về sức mạnh của cha mẹ đâu, là cốt nhờ về người Pháp hiểu phép vệ-sinh, mà cách nuôi nấng trẻ con, lại càng cẩn thận tường tận khắc, mà cách chơi bời, sự tắm rửa cũng đều có tiết-độ; nuôi nấng khôn khéo, kiêng khem kỹ càng như thế, thì con-thể tất gì không tốt, tật bệnh vì đâu mà sinh, đó thật là một cái chứng cớ rõ-ràng ai cũng biết vậy.

Người mình vì tính cẩu-thả đã quen, không biết phép vệ-sinh là quan-trọng; cách nuôi trẻ vốn đã không tinh-tường; lại vì bụng thương con chiều con, mà hóa ra làm ại con; không kể những nhà nghèo cực không có thể giữ được phép vệ-sinh, mà những nhà phú quí phong lưu, lại vì nhiều tiền sẵn bạc mà gây ra nhiều thứ tật bệnh cho trẻ con nữa.

Nay hãy nói bệnh nguyên của người ta từ đâu mà sinh ra: không kể những khi trái nắng trái gió, khí giời không thường, người ta hay sinh ra cảm mạo; hoặc có người tuổi vì tính thế bắt buộc, ăn uống cực kỳ không theo được phép vệ-sinh; hoặc có người vì tính ham vui, chơi bời quá độ, mà tửu, sắc, yên, bạc, đều là mấy vị thuốc độc để làm hại sức mạnh của người ta; cũng có người gặp tức gia-cảnh điều linh mà quá đỗi buồn rầu, cũng có người vì sinh kế gian nan mà sinh ra lo nghĩ; đó đều là cái mầm đau chung, người ta không mắc chứng nọ thì bị tật kia, xét ra không mấy người tránh khỏi, mà tật bệnh yếu trái đều tự đó mà sinh ra.

Bao nhiêu căn nguyên sinh ra tật bệnh đã kể ở trên kia, thì trẻ con đều chưa có cả, chỉ kể ra những đứa tư bẩm hèn yếu, hoặc là những lúc thiên-thời dịch lệ thì không kể, đáng lẽ thì đứa nào cũng chơi ngoan ngủ yên, hay ăn chóng lớn mới phải, vậy mà làm sao trẻ con ta, nhất là con nhà phú quí, thường hay xanh-xao còm cõi, quanh năm quặt quẹo, hết chứng nọ thì tật kia, cớ ấy vì đâu? chẳng phải tại tội người lớn không khéo nuôi nấng, không biết giữ gìn mà đến thế đó?

Bệnh nguyên của trẻ ta, chỉ vì có hai cớ này: một là ăn uống không tiết độ, hai là tắm rửa không chừng mực.

Sách thuốc chữ nho có câu: « Dục nhi thường ấn, tu linh tam phân cơ dỡ hàn », nghĩa là muốn cho trẻ con thường được vệ sự, thì phải để cho nó thường phải chịu vài ba phần đói rét. Trẻ con tạng phủ còn non, mấy tiên hóa chưa được mạnh, ăn uống lại càng nên có chừng; mà những đồ ngon vật lạ, hàm nhiều chất béo chất mạnh, trẻ con cũng lại không ưa; vả lại về mùa nóng nực này, hoa quả có nhiều, mà rất là những thứ có nhiệt độc, trẻ con lại càng phải kiêng dè. Người mình chỉ vì bụng thương con chiều con quá (nhất là đàn-bà), cái gì cũng muốn cho con, thấy con đòi thì cho ăn, thấy con ăn được nhiều thì lấy làm sướng, nào có kể chi thứ lành thứ độc, nào có kể gì khi đói khi no, nào có ngờ đâu rằng dạ dầy của trẻ con to được bao nhiêu, thứ nọ tiêu chưa hết, thứ kia lại nhét thêm vào, tài gì cho khỏi tiêu hóa không kịp mà sinh ra tật bệnh, huống chi là những quả độc và những vật lạ, thì lại tài gì không sinh ra rôm sẩy mụt giọt và những bệnh rất là gớm ghê.

Sạch sẽ là một việc quan yếu trong phép vệ-sinh nhất là trẻ con lại phải thường tắm rửa; trẻ con đỏ trong mươi tuổi, trí thức chưa đủ, tính lại ham chơi, có hiểu thế nào là bẩn là sạch; nuông đứa đỏ trong một tuổi, (nhất là những đứa có một giọt rôm sẩy), thường hay đứt tay vào miệng, dụi tay vào mắt, nếu người lớn không chăm tắm rửa cho nó thường được sạch sẽ luôn, thì không những là những bệnh ấy không mong được mau khỏi, mà những vật nhớp bẩn ấy lại là cái mầm đau khác. Độ mươi năm nay nhờ có những lời giảng dạy về phép vệ-sinh cũng đã có người hiểu rằng những vật nhớp bẩn rất có hại cho thân thể và hay sinh ra sự yếu đau, nhưng phần nhiều còn giữ thói cũ, vẫn cho nước là độc, vẫn lấy sự tắm rửa làm sợ, mà cách thức nuôi trẻ, vẫn còn theo lối nhớp bẩn như xưa, nhất là ở các chốn thôn quê, sự tắm rửa cho trẻ con lại thật hay lười biếng.

Ôi! lòng từ ấu thì ai chẳng có, mà tiên-đề của một nhà một nước, lại cốt trông mong về bọn nhỏ sinh; đã mấy năm nay, ở Bắc-kỳ ta, đã nhiều lắng lập ra nhà hộ-sản, vườn ấu-trĩ, cũng đã nhiều người lưu tâm đến nỗi giống, để gây mối hạnh phúc cho nước nhà về sau, thế thì việc nuôi trẻ, cũng là một việc rất cần thiết, ta trông nên khuyên bảo nhau mà bỏ hẳn lối cũ đi.

B.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ chín

Trong số báo ngày 2 juin mới rồi bản báo đã đăng hết những số công-thải Đông-pháp được hoàn lại rồi, song cũng như mọi lần, những số 100 đồng thì không tài nào tránh khỏi sự sai lầm được, chỉ chắc đúng những số 500 đồng trở lên thôi.

Quan bảo Đông-pháp ra kỳ vừa rồi có đăng những số trúng giải ấy và sắp thứ tự để tìm tắm, bởi vậy bản quán tưởng nên đăng lại sau đây để các nhà mua trái-phiếu có thể soát lại được.

Số **114.744** được hoàn lại 10.000 đồng
Số **107.856** được hoàn lại 1.000 đồng

Mười hai số sau này, mỗi số được hoàn lại 500 đồng.

26.632	66.827	77.552	110.672
51.722	71.376	77.335	113.775
57.362	73.882	104.644	114.038

Mỗi số sau này được hoàn lại 100 đồng.

179	23.475	40.416	55.825
201	23.610	40.427	55.860
385	23.725	40.682	55.877
366	24.209	40.692	56.054
1.333	24.399	40.695	56.213
1.462	24.517	41.086	56.336
1.779	24.811	41.192	56.417
1.939	24.828	41.688	56.561
2.632	24.876	41.761	56.709
2.763	24.921	42.153	56.901
2.976	24.949	42.126	57.036
3.441	25.060	42.484	57.282
3.570	25.072	42.627	57.292
4.481	25.209	42.704	57.397
4.627	25.265	42.811	57.620
4.946	25.364	42.906	57.627
4.923	25.370	43.027	57.652
4.829	25.398	43.079	57.801
5.131	25.687	43.096	57.821
5.246	25.957	43.160	57.911
5.440	26.992	43.360	58.174
5.620	25.999	43.541	58.338
5.930	26.236	43.630	58.387
5.964	26.239	43.645	58.413
6.215	26.245	43.655	58.434
6.284	26.267	43.756	58.459
6.721	26.356	43.947	58.505
6.776	26.395	43.973	58.681
7.000	26.416	43.992	58.692
7.228	26.425	44.020	58.825
7.494	26.434	44.083	59.112
7.560	26.549	44.094	59.182
8.050	26.615	44.231	59.194
8.161	26.638	44.299	59.418
8.263	26.765	44.356	59.453
8.299	26.922	44.600	59.499
8.423	27.310	44.617	59.567
8.477	27.411	44.622	59.608
8.510	27.674	44.743	59.611
8.608	27.849	45.134	59.659
8.779	27.954	45.251	59.804
9.063	28.122	45.310	59.853
9.084	28.140	45.535	59.935
9.301	28.236	45.627	59.960
9.303	28.769	45.659	59.977
9.595	28.902	45.685	60.369
9.784	29.164	45.766	60.450
9.791	29.365	45.815	60.490
10.152	29.497	45.874	60.555
10.239	29.519	46.077	60.580
10.622	29.621	46.095	60.779
10.303	29.657	46.311	61.125
10.308	29.676	46.344	61.284
10.622	29.852	46.352	61.689
10.720	29.852	46.691	61.701
10.729	29.958	46.836	61.853
10.889	29.993	46.855	61.880
10.876	30.017	46.944	62.158
11.325	30.040	47.026	62.324
11.477	30.404	47.033	62.333
11.760	30.426	47.132	62.340
11.855	30.512	47.279	62.672
11.887	30.585	47.302	62.780
12.111	30.672	47.357	62.804
12.337	30.870	47.485	62.880
12.540	31.049	47.552	62.967
12.619	31.193	47.965	63.062
12.775	31.285	48.016	63.145
12.812	31.439	48.042	63.196
12.943	31.600	48.062	63.480
12.948	31.607	48.107	63.529
12.957	31.679	48.128	63.588
13.123	31.732	48.141	63.643
13.237	31.938	48.171	63.706
13.773	32.019	48.274	63.811
13.855	32.025	48.450	63.961
13.956	32.424	48.486	64.068
14.490	32.467	48.677	64.153
14.512	32.575	48.717	64.321
14.571	32.698	48.734	64.357
14.687	32.776	48.795	64.421
14.768	32.984	48.873	64.743
14.976	33.368	48.975	64.793
15.432	33.374	49.130	65.023
15.523	33.789	49.158	65.016
15.624	34.018	49.159	65.060
15.757	34.049	49.601	65.227
16.027	34.363	49.674	65.260
16.095	34.448	49.877	65.407
16.429	34.891	50.248	65.412
16.527	34.965	50.585	65.607
16.731	35.193	50.596	65.609
16.837	35.539	50.597	65.880
16.926	35.588	50.641	66.106
16.986	35.563	50.646	66.112
17.298	35.512	50.659	66.240
17.319	35.626	50.664	66.331
17.575	35.864	50.744	66.480
17.770	35.919	50.906	66.670
17.789	35.991	50.911	66.689
17.943	36.213	51.101	66.716
18.004	36.235	51.127	66.813
18.580	36.405	51.133	67.227
18.610	36.409	51.239	67.395
18.804	36.639	51.441	67.393
18.842	36.740	51.518	67.518
18.965	36.927	51.759	67.537
18.969	36.966	52.018	67.619
19.127	37.333	52.036	67.664
19.527	37.412	52.085	67.750
19.850	37.496	52.205	67.810
19.978	37.766	52.386	67.949
20.232	37.826	52.627	67.981
20.246	37.859	52.692	68.095
20.868	38.009	52.752	68.099
20.984	38.043	53.468	68.170
21.127	38.049	53.529	68.626
21.211	38.274	53.669	68.687
21.262	38.592	53.768	68.814
21.341	38.598	53.851	68.944
21.473	38.661	54.398	69.008
21.504	38.703	54.430	69.372
21.533	38.811	54.443	69.545
21.589	38.980	54.642	69.570
21.706	39.076	54.744	69.669
22.057	39.176	54.888	69.639
22.634	39.364	54.949	69.807
22.653	39.408	54.974	70.040
22.742	39.455	55.007	70.117
22.745	39.780	55.340	70.168
22.961	39.812	55.383	70.188
23.111	39.967	55.446	70.478
23.230	39.913	55.522	70.751
23.293	40.214	55.656	71.002
23.418	40.391	55.777	71.480

(Còn nữa)

TÒA NỘI-CÁC MỚI NƯỚC NHẬT

Tòa nội-các mới nước Nhật như sau này : Thủ tướng : Tử tước Kato ; Ngoại-giao : nam tước Shiderera : Tài chánh : M. Yukoyok Hamaguchi; Tư-pháp : M. Seanosuke Yokota Giáo-dục : M. Ryohei Uchila ; Nông-phố và Thương-mại : M. Korekiyo Takahashi ; Giao thông : M. Inukai ; Hỏa-xa : M Mitsugu Sengoku ; Chiến-tranh : M. Ugaki ; Hải quân : M. Takarabo.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 29 độ

Lịch ngày mai
Dương-lịch
Thứ bảy 14 Juin 1924
Âm-lịch
13 tháng năm, năm Giáp-tí
Ngày Giáp tí
Hành Kim Sao Chí. Trực Phá
Kỵ : Khai sương. Vấn-bốc
NGHI : Tế-tự, Pass-ấc. Hoạt viên

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		9 $ 30
—	nhì —	8 70
—	ba.	7 90
Thóc.		5 60
Bắp ngô.	—	5 00

Giá bạc Kể từ ngày 13 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 55.

Tin tàu. — Tàu *Porthos* ở Pháp sang tới Singapore ngày 14 Juin, và tới Saigon ngày 17.

Tàu *Hanoi* đến ngày chủ nhật 15 juin hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Pakhoi Kouang-tchéou-wan và Hong kong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng 15 juin,

Phái bộ kinh-tế đi Nhật t ở về. — M. Kircher, Porchet, Dupuch đi phái-bộ sang Nhật đã trở về Haiphong chuyến tàu *Hanoi* tới bến ngày hôm qua. M. De la Pommeraye hội-trưởng phòng Thương-mại Saigon thì đi chuyến tàu *Ambroise* về thẳng Saigon, còn M. Grawitz hội-trưởng phòng Thương-mại Hanoi thì còn ở tại Hongkong cho đến chuyến tàu sau.

Phái bộ lượt đi có ở lại Tourane hải 8 ngày đi thăm tô-giới của Pháp và có dự một bội-đồng riêng của phòng Thương-mại để bàn về các vấn-đề giao-thông ở dưới bể với Bắc-kỳ, tiền cước tơ lụa, các nhà công-thương Pháp ở Thượng-hải dự cuộc hội-chợ Hanoi và các đấu-xảo Saigon.

Phái-bộ đến Nhật-bản ngày 6 Mai, ngày 31 lại khởi-hành. Trong khi phái-bộ ở Nhật-bản thì có thương-thuyết với phòng Thương-mại Pháp ở Nhật-bản, các phòng Thương-mại Nhật-bản ở Tokyo, Yokohama, Kyoto, Osaka, Kobé, với hội Kinh-tế Nhật-bản, cũng các ông quản-lý hay là đại-lý của các thương-hội lớn của Nhật-bản. Phái-bộ thường hay thương-thuyết nhất với các viện hội Ái-hữu của Đông-pháp và hội Pháp-Nhật. Sau nữa các quan tham-tri bộ Ngoại-giao và bộ Thương-mại của Nhật là MM. Matsudera và Tsurumi có tiếp phái-bộ nhiều lần.

Ngoài những buổi thương-thuyết, phái-bộ lại nhiều lần đi xem các nhà công thương, các xưởng làm máy sắt, các nhà làm pha-lê, làm hóa-chất, xưởng dệt vải, dệt tơ, dệt nỉ, xưởng làm phẩm, làm kẽm, cùng các mỏ than, các hải-cảng, các xưởng làm tàu, vân vân.

Trong khi đi quan-sát các xưởng công-nghệ ấy, Phái-bộ có ghi chép được nhiều điều về việc xuất sản của các nhà máy ấy, và nhân công cũng là những cuộc trợ tế mở kèm với các nhà máy ấy.

Phái-bộ đi đến đâu cũng được các quan chức hay là các chủ nhà công-thương tiếp đãi một cách rất thân ái. Các nhà công-nghệ phần nhiều đã tỏ ý muốn dự các cuộc hội chợ và cuộc đấu-xảo của Đông-pháp.

Bán một cái nhà mới làm. xây toán bằng si măng cốt sắt. Nhà ở tại đường Gambetta. Hỏi tại nhà hát tây, Hanoi. 3566

Máy bay Bồ-đào-nha tại Hanoi

Trưa hôm qua hồi 12 giờ 20, một chiếc máy bay của Bồ-đào-nha (Portugal) bay từ Lisbonne tới Ma-cao có đậu tại trường máy bay ở Bạch-mai.

Tuy trường bay lúc bấy giờ mới ắt mà máy bay cũng ha được vô sự.

Quan thiếu-tá Gleize coi đội tàu bay Đông-pháp cùng với các quan trong ngạch phi-cơ có ra đón tức máy ha. Quan Toàn-quyền, quan Thống-sứ và quan Thống-soái đều cử đại-biểu đến nghênh-tiếp tại trường bay.

Máy bay có hai quan võ Antonio Paes và Sormento de Beires ngồi cầm máy, nhưng máy thì mua của người Anh. Các phi-tướng khởi-hành từ Lisbonne ngày 7 avril bằng cái máy Bréguet, đi vừa được một tháng đến Lahore thì máy hỏng giữa lúc ha xuống đất, mãi đến ngày 21 Mai mới lại khởi-hành được.

Từ Lahore bay đi, máy có đậu lại những đất nào là : Anbala, Allahabad, Calcutta, Akiad, Rangoon, Bangkok, Oubon. Hồi 8 giờ sáng hôm qua bay qua Thakek, rồi đến Hà-tĩnh, 9 giờ 50 đến Vinh, rồi trưa đến Hanoi.

Kể từ Lahore bay đi, máy có đậu lại những đất nào là : Anbala, Allahabad, Calcutta, Akiad, Rangoon, Bangkok, Oubon. Hồi 8 giờ sáng hôm qua bay qua Thakek, rồi đến Hà-tĩnh, 9 giờ 50 đến Vinh, rồi trưa đến Hanoi.

Kể từ Oubon đến Hanoi vừa 5 giờ 50 phút. Chưa biết ngày nào máy bay Bồ-đào nha mới từ biệt Hanoi.

Việc mở đường điện-thoại với Đáp-cầu. — Kể từ ngày 16 juin 1924 trở đi thì nhà bưu-điện Đáp cầu sẽ có điện-thoại cho công-chúng dùng, cùng với đường Bắc-ninh cũng kể làm một.

Những giờ mở cửa phòng điện-thoại cũng theo như giờ mở phòng bưu-điện.

Giờ tiền nói chuyện từ Đáp-cầu đi các nơi, cứ mỗi ba phút định như sau này :

Đáp-cầu với Bắc-ninh hay là Bắc-ninh với Đáp-cầu 0 $ 10.

Còn từ Đáp-cầu đi Hanoi, Hà-đông, Nam định, Hải-phòng, Đồ-sơn, Quảng yên, Hương-bí, Mạo-khê, Hải dương, Vĩnh-yên, Tam-đảo và từ các nơi ấy đi Đáp-cầu thì giá tiền là 0 $ 20.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. . . . . 0 p. 08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp bằng kim, mỗi hộp hai mươi điếu. 0. 20

Thi bằng tiểu học cao đẳng tây — Sáng hôm qua đã bắt đầu mở kỳ thi bằng Tiểu-học cao-đẳng tây (Brevet Supérieur) tại trường Nữ-học tây. Thí-sinh về nam ban có 3 người và nữ-ban 8 người.

Các đầu bài ra như sau này :

Luận về phẩm hạnh bà thánh-tử

Nam ban

Expliquez cette pensée de Lamennais : « Ne craignez rien tant que la sainte dans les filles ».

Faites voir si cet est plaisir. La vanité peut-elle être quelquefois source de bonnes actions ? Comment ces vices sont-ils opposés à la vertu ? Montrez que dans la solitude on a moins à craindre qu'au monde.

Nữ ban

Expliquez cette pensée de Lamennais : « Ne craignez rien tant que la sainte dans les filles ».

Faites voir si cet est plaisir. La vanité peut-elle être quelquefois source de bonnes actions ? Comment ces vices sont-ils opposés à la vertu ? Montrez que dans la solitude on a moins à craindre qu'au monde.

Toán học hạng sơ đẳng

Nữ-ban

a. Simplifier la fraction $\frac{x^3 - x^2}{x^2 - x}$

b. Montrer que la fraction ordinaire est irréductible si x est 2 nombres entiers premiers entre eux.

c. Dans ces conditions, insérer x et y, sachant que $\frac{x^3 - x^2}{x^2 - x} = \frac{x}{y}$

Kỷ hạ

Dans un cercle de rayon R, on inscrit un triangle équilatéral ABC, puis sur chacun des côtés on construit un carré. On demande : 1° Le centre de gravité du triangle ABC.

2° Le centre de gravité du triangle formé par les centres des carrés.

3° Le centre de gravité de l'ensemble des 6 carrés.

Nam ban

Résoudre le système d'équations suivant :

$$\begin{cases} 4x + 3x = 18 + x - 2y \\ \frac{3}{x} - \frac{x}{6} = \frac{13}{3x + y} \end{cases}$$

Former l'équation du 2e degré admettant pour racines les deux solutions du système précédent. — Vérifier ensuite que ces deux nombres sont bien racines de l'équation du 2e degré trouvée.

Géométrie

On donne un angle fixe x o y et un point A fixe dans cet angle. On fait tourner autour de son sommet A l'angle B A C, supplémentaire de l'angle x o y. B et C étant respectivement sur les demi droites o x et o y.

1. Lieu géométrique du centre du cercle circonscrit au triangle A B C.

2. Montrer que le triangle variable A. B. C reste semblable à lui-même.

En déduire la position de B pour laquelle le segment B C a une longueur minimum.

3. Calculer la longueur minimum de B C sachant que x o y = 120° et que le point A est à 6m. c de o sur la bissectrice de l'angle x o y.

Thi bằng Sơ-học Pháp - Việt. — Nha Học-chính Sơ - đẳng Bắc - kỳ nhắc lại cho các học-trò biết rằng : kỳ thi Sơ-học Pháp-Việt (Certificat d'études primaires) năm nay sẽ bắt đầu từ 7 giờ sáng hôm 17 juin.

Học-trò trường công Hà-nội, Bắc kan. Hà-đông, Sơn-tây, Thái-nguyên, sẽ thi tại trường Sinh-từ (Hanoi).

Học-trò trường tư đã nộp giấy thi tại Hanoi, sẽ thi tại trường nữ-học phố hàng Than (Hanoi)

Còn học-trò thì ở Nam-định, Haiphong, Việt-trì, Đáp-cầu, Lạng-sơn thì học-trò trường công và trường tư cùng thi lẫn với nhau tại trường Pháp Việt các nơi ấy.

Học-trò trường công phải có livret scolaire. Học-trò trường tư sỉ không có livret scolaire, thì phải có giấy cản cước (pièce d'identité) như mọi nhàm Giấy cản cước ấy phải có ảnh của mình, mà trên ảnh ấy phải có đấu quan dân tỉnh, có cả tên ông Đốc-học trường mình nhận thực và tên mình ký vào đấu vân. Dấu và tên ký đều phải một nửa trên cái ảnh và một nửa vào tờ giấy cản-cước.

Nếu ai không có hoặc livret scolaire, hoặc giấy cản-cước thì sẽ không được ứng thi.

Các học-trò lại phải mang đủ các đồ dùng : (như mực, bút, thước, gẫy thẳm vân vân...).

Năm nay có bảy hội-đồng là :

1° *Hanoi* hội-đồng thứ nhất, cho các học sinh các trường công thành-phố Hà-nội, các tỉnh Bắc-kan, Hà-đông, Sơn-tây, Thái-nguyên.

2° *Hanoi* hội-đồng thứ nhì cho các học-sinh các trường tư-thục.

3 *Haiphong* cho các trường Hải-phòng, Hà-dương, Hải-ninh, Kiến-an, Quảng-yên.

4 *Đáp-cầu* cho các trường Bắc-giang và Bắc-ninh.

5 *Nam-định* cho các trường Nam-định, Hà-nam, Hưng-yên, Ninh-bình, Thái-bình.

6 *Việt-trì* cho các trường Hòa-bình, Lai-châu, Lao-kay, Phúc-yên, Phú-thọ, Tuyên-quang, Vĩnh-yên, Yên-bay.

7 *Lạng-sơn* cho các trường Lạng-sơn và Cao-bằng.

NƯỚC CHANH
HIỆU
T B
125, Route de Sinh-từ
(Hàng Gisai)
Chế bằng nước rất thật ta thanh-khiết, chai quả bầu, nút sắt.

Các ngài nào vẫn uống nước chanh, tự nay kỳ không cần phải mua chanh Hồng-kông nữa. Cứ hiệu này mà uống ngon hơn mọi thứ nước chanh khác.

Bán-hiệu có bán cả nước hơi *Soda*, và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

Tòa Thượng-thẩm. — *Hội-xếp gà sóc đĩa.* — Tên Ng-đình-Lộc làm đội-xếp ở tỉnh Thái-nguyên bỏn phận phải đi bắt những kẻ đánh bạc mà lại mở sòng sóc đĩa trong nhà rồi người về đánh lấy hồ nên tòa Nam-án tỉnh ấy phạt 2 năm tù, 40 đồng và 5 năm quản thúc. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên ấy xuống 6 tháng tù.

Giả mạo. — Một người tên là Ng-v-Tạo cho tên Vũ-v-Huyên vay 90 đồng hiện có viết vân-tự. Đến hạn tên Huyên không trả, chủ nợ phải đi kiện. Bấy giờ tên Huyên bảo tên Lê-văn-Dương làm một cái biên-lai nhận trả xong nợ và mạo chữ ký của chủ nợ. Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên Huyên 2 tháng tù và tên Dương 15 ngày tù. Tòa Thượng-t ẩm y án.

Trốn thuế. — Tòa Nam-án tỉnh Hà-nam phạt tên Ng-đăng-Bình 10 $ 20, tên Trần quang-Toàn 8 $ 48, tên Ng-Lang 10 $ 16 và Trần-quang-San 6 $ 88 vì tội không đóng thuế. Tòa Thượng-thẩm tha cho tên San vì xét không đủ chứng cớ và y án phạt tiền ba tên kia và phạt thêm mỗi tên 8 ngày tù án treo nữa.

Án bỏ dĩ không xét. — Tòa Thượng-thẩm bổ cái án tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Ng-v-Quang và tên Ng-thị Khuyên mỗ tên 2 tháng tù về tội thông gian với nhau, được giảo Thị-Khuyên đang còn tang chồng vì để quá hạn rồi mới chồng án.

Án cướp — Tòa Thượng-thẩm y án tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Hoàng-Quản tức Siêm, Ng-Cầu, Phạm-Duân tức Tỷ, Ng-Thuật, Bùi-Huyên, Hà-tích-Diễu, Hà-ngọc Trác, Bùi-Vấn, Đặng-Luân, Tô-Cha, và Đoàn-Tích, mỗi tên 10 năm khổ sai về tội ăn cướp.

Lăng mạ Vì chuyện bỏ tiền ở trong làng tên Ng-hữu-Ngoạn không bằng lòng, một hôm cùng với vợ là tên Hồ-thị-Lân đến, đình và đến nhà người tiên-chỉ là Trương-Tiến mà lăng mạ. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt cả ai vợ chồng mỗi tên 7 đồng án treo. Tòa Thượng thẩm y án nhưng không cho án treo.

Đánh chết người — Đỗ-v-Khiết, Đỗ-v-Long, Ng-viết-Ba và Ng-v Học bị kiện là gặt trộm lúa ở làng bên cạnh. Khi tuần phu ra bắt thì lũ ấy đánh phải mấy người bị thương, sau có một người bị thương chết. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt mỗi tên 3 năm tù. Tòa Thượng-thẩm tha vì xét không đủ chứng cớ.

Kiện vu. — Vũ-v Lan phải tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt 3 tháng tù và 10 đồng vì việc kiện vu cho lý-trưởng làng là Tạo được tha, vì xét không đủ chứng cớ.

Đàng thể của người khác. — Tòa Thượng-thẩm y án tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Đào-v-Vị 6 tháng tù và 2 năm quản thúc về tội du đãng và dùng thể tùy thân của người k ác.

Án bác đi. — Tòa Thượng-thẩm bác cái án tòa Nam-án tỉnh Cao-bằng phạt Ng-văn-Tuy 3 tháng tù và 40 đồng bồi-thường cho nhà nước về việc vô ý làm cháy núi. Vì việc lấy tòa Nam-án không có quyền xử đoán nên tòa Thượng-thẩm bác đi.

Án cướp. — Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt Phạm-văn-T uy 5 năm khổ sai và Bùi-văn-Nhị 3 năm tù về việc ăn cướp. Tòa Thượng-thẩm tha cho cả, vì xét không đủ chứng cớ.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE
Chương-trình từ ngày thứ tư 11 đến ngày thứ bảy 14 Juin 1924

Thời sự GAUMONT

ROMAIN KALBRIS
(Chuyện một đứa trẻ con)
Hài kịch chia làm năm phần

LỜI DẪN — Sau phần thứ hai phim Romain Kalbris thì entracte

Thứ ba và thứ năm, hồi 17 giờ 30 có buổi ban ngày.

Ngạch thừa-phái, — M. Ngô-chu-Triệu, thừa-phái hạng tư, lục-sự tại tòa án đệ nhất cấp ở Phúc-thọ (Sơn-tây), nay đổi đi huyện Tùng-thiện.

M. Đỗ-thiện-Kế, thừa-phái hạng năm, lục-sự Tùng-thiện, đổi đi Phúc-thọ.

Nghỉ phép. M. Cao-xuân-Thiện, thư-ký thượng hạng hạng ba ngạch thành-phố Hanoi được phép nghỉ 30 ngày tại Hanoi và Lạng-sơn

Xe-lửa trượt bánh. — Sáng hôm qua có một ông thanh-tra sở hỏa-xa sang Bắc-ninh để xét xem vì cớ gì mà chuyến xe-lửa trưa hôm 6 juin bị trượt bánh một xe chở hàng ở kilométre 23 gần làng Lim.

Nhà cửa đất đỏ. Mấy năm nay nhân dân trong thành phố ta mỗi ngày một đông, nên không mấy nhà là riêng một chủ ở, cứ phải ở chung cha đàm dùm với nhau, người hay thì ít, kẻ dở thì nhiều, nên lắm nhà thì ít, kẻ dở thì nhiều, nên lắm nhà thì sinh ra lắm câu chuyện rắc rối kỳ khôi. Như mới đây một nhà trong trạc độ tứ tuần, mấy năm tuy không nhân nhụi, nhưng áo quần có về bảnh bao, mới rồi lộc nước cơn vua thấy cũng có dự vào chán hàn-uyên, chẳng may gặp khi vận kiển, nên phượng rẽ loan chia, nhân nhà trong có vợ bác loong-toong cùng sở với thầy, nhan-sắc đủ không có về mỹ-miều nhưng cái bộ chai lỳ, con mắt đa tình cũng làm cho thầy thẳm yên trộm nhớ Bác loong-toong là dường cũng biết ý nhưng không nỗi gái đĩ già mồm nên bác loong-toong ta cũng không lấy cớ chi mà nói được Ngờ đâu tấm-cới lắm ngành, mỗi ngày một quá, cái lạc thú êm ái trong gia-đình dường nồng mặn, mà trở nên kẻ bắc người nam, trong một cái thời kỳ ngắn ngủi vừa qua, mà vợ bác loong-toong kia đã thành ra ngôi nội-tướng của thầy ký nọ, e theo cách xưng hô mới thì gọi là bà bà có lẽ phải hơn ».

Ôi! quyền dụ nhân thê, con ma sắc dục nó khiến cho người ta làm nguợc luân-t ường miệt pháp-luật đến thế thì ghê thật!

V. lai cảo.

Việc vận tải ở chợ Bờ. — Quan công-sứ Hòa-bình bá cáo rằng M. Khanh là nhà vận tải ở chợ Bờ vừa mất ngày 11 Juin, vậy quan đoàn đồn Bờ nay phải tạm coi việc vận tải ở đó.

Cái nạn xe đạp. — Chiều hôm qua hồi 2 giờ rưỡi ở phố Đồng-xuân có một đứa bé con là Lưu-nguyên-Khôi lên 8 tuổi nhà ở hàng Cá số 30 bị một người thợ cạo là Nguyễn-đình-Thăng đi xe đạp đụng ngã bị thương, phải đưa ngay vào nhà thương.

Hội Công-ích phát phần thưởng — Đến ngày chủ-nhật 15 juin này, hồi 8 giờ sáng, hội Công-ích sẽ làm lễ phát phần thưởng cho học-trò tại bản trường Bạch-mai, giáp chùa Liên-phái.

Xin mời các quan viên hàng hội hạ cố đến dự-lễ để khuyến khích cho học-trò và tỏ lòng nhiệt-thành với việc thanh-niên giáo-dục.

Hội Công-ích kính đạt.

Bán một cái xe Moto « *Terrol* » 2 mã lực 3/4. 2 temps, còn tốt lắm.

Hỏi tại M. Saunier, Sergent, Hôpital militaire, Hanoi. 3554

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.
HIỆN CÓ BÁN TẠI :
NHÀ BÀ CHƯƠNG
(*Hiệu Bao-chế MONIÉS*)
HANOI

Bán hai lô đất : lô 1 ở nhất số 23 ở đường Sơn-tây 408 m² và lô thứ hai số 3 ở phố Chanceaulme và Charon, cạnh c ửa Đông-tân, đường chợ Hôm.

Hỏi tại :
Hiệu PHÚC-THÀNH
Số 43, phố hàng Trống, Hanoi 3868

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà-nội ngày 11 Avril 1924 về giá mua điện thắp đèn, và điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp có lời thỉnh các nhà mua điện đến buồng giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp phép.

Ông Tổng-quản-lý
G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời đề qui khách biết rằng công-ty mua được đèn điện hạ giá, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, và 50 bougies định giá là 3 fr. 50.

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Thả bè trôi sông — Ngày 22 Mai, M Garriques ở sở Thương-chính đi tuần ở dưới sông Cầu trông thấy ở ngay làng Yên-đình thuộc huyện Quế-dương bai cái bè nứa có một người đàn ông và một người đàn bà bị trói nằm ở đó M. Garriques lại gần xem thì xét ra hai người ấy mới chết được vài giờ đồng hồ mà thôi. Ông liền báo những người lái đò kéo vào bến, nhưng hỏi không chịu, sau báo những người làng ở đó thì họ lại cũng từ chối nốt.

Về tỉnh, ông vào trình tòa Sứ thì quan chánh Công-sứ liền sức cho huyện sở tại khám xét, nhưng bè đã trôi đi mất rồi, không tìm thấy đâu nữa.

Lược dịch báo *France Indochine*

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*).

YẾT-THỊ

Quan chánh Bốc lý nay thông yết cho mọi người biết rằng từ rày trở đi phòng Địa-chính chỉ mở cửa buổi sáng mà thôi, từ 7 giờ rưỡi đến 11 giờ trong những ngày làm việc.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
16 nhân-kinh
Mặt số kim
sơ chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
Bijoutier, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

CHÈ ĐẦU-XUÂN
號正泰金
茶名子獅
Bao-hiệu đến 15 annam lại có mấy thứ chè chính-hiệu thượng-đẳng vũ-y-sơn-chà sang, liên-tâm, ô-long, được nước, nhưng lại được hương, để bán hẳn các quý-khách, các thứ chà danh như sau này :
Kim-thái, Công-thái,
Lâm-mậu, Như-ý,
Ngũ-phúc, Minh-thái,
Tam-nguyên, lam-ký,
Thiên-thái, Kim-mậu.
Những thứ chè này rất tốt, giá lại phải chăng. Xin mời các ngài lại mua giúp cho, chúng tôi lấy làm đa tạ.
KIM-THÁI
HANOI : Rue des Cantonnais N° 3, Téléphone 480.
HAIPHONG : Rue Chinoise N° 140 Téléphone 272.
216

HIỆU
MINH-DƯƠNG
MAI-CHÍNH TỔNG CỤC
của Đông pháp Yên-thảo công-ty
Kỳ HÀN BUÔN và BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ
Giáo phố hàng Gai số 82

XIN XEM CHO KỸ
Phần nhiều các quí khách xem báo thấy có dăng rao-bạch của bản-hiệu, đến khi đi mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đắt được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các quí-khách rõ cho và xin các ngài từ nay đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :
« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ bẹ chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »
Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Phát phần thưởng. — Hồi 5 giờ chiều thứ bảy tới nơi này trường Bắc-ninh sẽ làm lễ phát phần thưởng cho học-trò tại rạp hát, có quan chánh sứ làm chủ-tọa. Ngài lại cho phép mở cuộc lạc quyên mua sách vở giúp thêm vở sách nhà-nước cho để phát thêm cho học-trò. Các quí quan, các Nam quan, các ông ông sự các sở và các ông các bà trong hàng tỉnh nhiệt tâm về việc công ích, lạc quyên cũng nhiều. Vậy các cậu học-trò nên cố học để khỏi phụ tấm lòng quí-hóa của liệt quí trong hàng tỉnh ta.

Các nhà cho thưởng xin lược đăng quí tính phương danh như sau này :

Quan chánh sứ 10 p ; quan phó sứ 2 p ; quan thanh-biện 2 p ; quan chánh án 4 quyển sách giá 20 đ ; quan chủ kho bạc 2 quyển sách giá 5 p ; quan giám binh 1 p ; MM. Đặng-trần-Vĩ 15 p ; Lương-ngọc-Thụ 10 p ; Ng-tồn-Úc 7p ; Ng-diệp-Quảng 6p ; Ng-hữu-Hoạch 5 p ; Trần-đình-Bích 6 p ; Ngô-đăng-Đầu 5 p ; Ng-duy-Hằng 5 p ; Lê-Cẩn 5 p ; Cát-v-Tấn 5 p ; Ng-hữu-Thăng 5 p ; Vũ-thiện-Khoái 5 p ; Phan-v-Định 5 p ; Ng-ngọc-Đại 5 p ; Thanh-quang-Tiến 10 p ; An-văn-Tác 3 p ; Cao-đình-Tứ 3 p ; Ng-hữu-Đầu 3 p ; Ng-v-Thi 3 p ; Bang-Chinh 3 p ; Tham Chi 2 quyển sách ; Đỗ - Khải 2 p ; Trần-v-Hiền 2 p ; Phùng-huy-Bích 2 p ; Phạm-v-Uẩn 2 p ; Ng-thế-Uông dit Nghĩa-ký 2 p ; Ng - tiến - Khương 1 p ; Tham Viết 1 p ; Ng-Đề 1 p ; Lê-như-Bích 1 p ; Lê-duy-Hiền 1 p ; Tam Chi 1 p ; Phạm-toế-Thanh 1 p ; Ng-v-Đức 1 p ; Ng-Khuếch 1 p ; Ng-v-San 2 p ; Ng-văn-Sĩ 2 p ; Vĩnh-Sinh 2 p ; Bích-Ký 2 p ; A-Lim 2 p ; A-Kiệm 2 p ; Hậu Phát 2 p ; Lê-hanh-Thiệp 2 p ; Đỗ Mỹ 2 p ; Hiệu Khánh-thọ 2 p ; Hiệu Phúc-hanh, Ng-thế-Kam 2 p ; Ng-văn-Nam 2 p ; Đặng-ngọc-Cẩu 2 p ; Bá Hoàn 2 p ; Ng-thi-Quý 2 p ; Thầm - trọng - Cửu 1 p ; Hoàng-văn-Áp 1 p ; Ng-v-Giảng 1 p ; Đặng-văn-Vinh 1 p ; Chapelon 1 p ; Vĩnh-bảo-Nguyên 1 p ; Ng-v-Nghiêm 1 p ; Trịnh-quang-Ký 1 p ; Lê-v-Giai 1 p ; hiệu Hòa-long 1 p ; Tư Quỳnh 1 p ; Hai Nuôi 1 p ; Đoàn 1 p ; Đào-văn-Mai 1 p ; Đốc Chương 1 p ; Lê-văn-Tiến 1 p ; Ng-v-Năm 1 p ; Ng-bá-Giáp 1 p ; Ng-thi-Năm 1 p ; Ng-xuân-Khai 1 p ; Tham-sĩ Lang 1 p ; Lê-thi-Lợi 0 p.50 ; hiệu Văn-xương 0 p.50.

Cộng là 202 p.00
và giá tiền sách 30 p.00
Ch.-đ.-Kh. lại cảo

VĨNH-YÊN

Cũng là oan nghiệt chi đây ! — Một người con gái 19 tuổi là con ông chánh làng Văn-trương, hôm mồng 6 ta ở bên nhà chồng tỉnh Sơn-tây về thì đến chiều tối trẻ con đã thấy ngã ở dưới giếng đầu làng. Người ta bò-hoàn lên, người nhà ra với lên thì đã chết rồi !

Cứ như lời người ta nói thì đôi vợ chồng ấy bấy lâu vẫn ngăng-ngỉnh, chỉ hai bên cha mẹ bằng lòng riêng với nhau mà ép gả thôi. Hay vì lẽ đó mà nên cơ-hội này chăng ?

X. lai cảo

SƠN-TÂY

Tìm thấy mỏ than đá. — Mới rồi người ta thấy ở gần địa-hạt làng Vu-qui, Ngọc-nhị, huyện Bất-bạt có mỏ than đá có thể khai được, vậy dân gần đấy đã rẻ tỉnh trình quan.

M. X. lai cảo

XUÂN-TRƯỜNG (Nam-định)

Nên lập một hội thể-dục. Một ổ ốn thôn quê mà được đông-đúc, phồn-thịnh như phủ Xuân-trường này cũng là điều có, tuy là nơi thôn bộ nhưng cũng không kém gì những nơi tỉnh nhỏ. Người ở những nơi đó- ôi ngoài cái thị-giờ bận-bộn muốn tìm cách tiêu-khiển cho được chính đốn thì không gì bằng tập thể thao, cũng là cách chơi nhưng có bổ ích cho tinh thần và thân thể, nên đều có lập ra hội thể-dục. Vậy bà con ta ở đây về điều ích lợi ấy lường cũng đã nên lưu tâm. Trước nhất ta hãy nên lập hội đá bóng, là một cách thể dục thông thường dễ nhiều nơi lập nên rồi. Nếu ra công tổ chức một việc công ích ấy thì quan trên tất cũng vui lòng mà tán thành cho vậy.

Nguyễn-nam Cụ lai cảo

SẼ XIN HẬU TẠ

Tôi có con chó giống « Nhật-bản » sắc trắng, hai tai, lưng và đuôi và vàng nhuộm, cổ đeo cái vòng xích bằng kền. có cả khóa và nhạc. Hồi tám giờ tối chủ-nhật nó lạc ra ngoài đường vậy ông bà nào bắt được hay là trông thấy nó, làm ơn chỉ bảo cho tôi, tôi sẽ xin hậu-tạ.

Giáp-đăng-Đạt
87, Avenue Belgique, Haiphong

NA-CHAM

Nạn xe đạp. — Chiều hôm 10 Juin người lính lê-dương phóng xe đạp ở trên đèn xuống phố, chẳng may cái dốc trơn quá không hãm kịp, nên cái xe đạp bổ ngược lên quẳng người lính ra xa chừng ba bốn thước tây, bị mất hẳn một bên tai, mặt mũi xây da nhiều chỗ, mất sưng hép lên và rẹo hai cái sương mình, khí vực lên đã bất tỉnh nhân sự. Quan binh lập tức cho đưa về nhà thương Lạng-sơn, nhưng không biết có sống được không.

Đường xe-lửa Đông-đăng-Nam-quan. — Kể từ ngày 10 Juin trở sở xe-lửa đã cho phụ lên giờ hết đường sắt từ Đông-đăng đến Nam-quan, sáng hôm nay đã có chuyến xe lửa riêng để chở hết các khí cụ từ Đông-đăng về Phủ-lạng-thương.

THÁI-BÌNH

Có phải thật gian bò lận không ? Hôm nọ tôi nhân có việc đi qua huyện-lỵ kia thấy hai bà lão nhà quê, ăn bận rách rưới, ngồi xó cổng huyện trông nhau mà khóc nức nở. Tôi lấy làm lạ hỏi thì một người nói rằng : Chúng tôi vốn là quê mùa, xưa nay chỉ làm nghề cày sâu cuốc bẫm kiếm ăn, có làm gì đâu mà nên tội !!! Chỉ vì đi nuôi dễ được con bò cái đã 3, 4 năm nay, để cày thuê cấy mướn nuôi con ; còn bác này, cũng mới tậu được con trâu cày, không để lại bay và gió, hôm nọ nó lỡ lý làng tôi, dẫn thấy quân-dõn, ba cầu lính sáng và sáng sáu bác tuần tráng, đến nhà chúng tôi bắt cả trâu bò lẫn người giải nộp quan phụ mẫu đây, bảo là chúng tôi chứa chấp của gian, bị tổng giam đã 6, 7 ngày nay rồi. Chúng tôi thấp cổ bé họng không thể học bạch được nỗi oan tình. Hôm nay ngài truyền : muốn thoát nạn thì phải nộp phạt trâu năm chục, bò ba chục, ngài sẽ liệu đường sinh phúc cho, bằng không thì ngài làm án bỏ tù (!!) Hôm nay ngài tha cho về lo tiền, nghĩ nhà chúng tôi nghèo rgã biết lo vào đâu cho được hây giờ. Lại kiếu nữa là ngày hôm qua sai các thầy về bắt, không sao biện được cái gì làm ăn, thậu chí có con chó mới đẻ được mươi ngày đành phải giết thịt để các thầy xơi. Đoạn lại phải mua thuốc phiện nữa, trong nhà không có đồng nào, đến nỗi có cái quần nái thâm của con bé phải đem cầm lấy sáu hào thuốc vậy. Ngày sau còn nắm gạo nắm cám bán nhật bán nhoánh cho hết nợi được đồng bạc đem về trình. Ấy tình cảnh khốn khó làm vậy, lo sao cho được 4, 5 chục bạc bây giờ. Trời ơi !

Nếu câu chuyện quả như thế thì cái nỗi oan khiên và cái tình khốn khổ của kẻ dân nghèo kia tực đáng nên thương. Mong rằng quan trên sẽ soi xét tới.

H. Nh. lai cảo

VIỆC TRONG-KỲ

BÌNH ĐỊNH

Thi bằng Sơ-học Pháp-Việt tại Qui-nhơn. — Kỳ thi bằng sơ-học Pháp-Việt năm nay khởi sự từ ngày 27 đến hết ngày 30 Mai mới xong.

Số học-sinh ứng thi là 141 ; số trúng tuyển được 31.

Ngày Hưng-quốc khánh-niệm. — Sáu mai ngày mồng hai tại tỉnh thành Bình-định làm đại lễ bái-yết Hành-cung, các hàng quan viên đều lễ tựu hành lễ.

Cả ngày có cuộc xướng ca mừng rỡ.

Quan Công-sứ có lên tỉnh dự lễ.

Tại thành-phố Qui-nhơn cũng có thiết lễ mừng tại nhà công quán ; buổi chiều mồng hai có mở các trò chơi vật như đua xe đạp, xe kéo, chạy thi, nhảy bao và vân vân... Tối lại đốn xảo lồng đèn, cùng rước đèn đi nhiều đường trong thành-phố.

Cuộc rước đèn tại đó đội lính khố xanh, và học-sinh trường Pháp-Việt.

Các cụ-lục đều có giải thưởng.

Xong cuộc rước đèn thì vừa chín giờ tối ; lúc bấy giờ khởi sự ca xướng cho đến ba giờ sáng mới tan. Có quan công-sứ, các quí quan và quan tổng-đốc dự vui. Sở phí trong cuộc lễ này thì do các nhà hảo tâm trong các thân hào tổng sự các sở và các nhà công-thương trong thành phố đồng tâm tán trợ vào, lập thành hội, rồi để trình quan Công-sứ duyệt y.

Công cả thảy được 270 đồng, vừa đủ chi-phí.

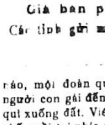
Cần dùng mua một cái thuyền độ chừng ba mươi tấn, ai muốn bán xin hỏi tại sở Lanhiên ở Hải-phòng. 3852

Cần dùng những thợ đúc nồi (chaudronniers) thực giỏi. Hỏi tại Fonderie Quảng-yên. 3565

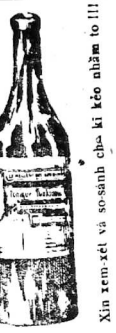
SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Cải lương hý kịch : diễn lối chèo
Tối chủ nhật 15 Juin 1924 này lại diễn
MỘT TRẬN CƯỜI
Bản hội vội vàn, diễn lại để khỏi phụ lòng các quí khách đến chậm lần trước không lấy được vé.
Thứ tư vừa rồi diễn tuồng nay thì tối thứ ba đã bán hết sạch cả vé.
Lần này xin quí khách đến lấy vé sớm từ tối thứ bảy.
Vở hát in bán tại nhà hát, giá 2 hào một quyển.

Tối thứ sáu 13 Juin 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
NGHĨA HỒ BẢO ÂN
(Hát chèo)
Tích thứ hai :
HỒN-THỀ MA-VƯƠNG
Tối thứ bảy 14 Juin 1924
HIẾU THUẬN HOÀN TOÀN
Con hiền cháu thảo rể tham,
Tiết thân vợ tỉ, é nat gan ông già.
Gia tài tính phải chia ba,
Nhìn nhau tác lưỡi gái nhà khôn-ngoan

ĐƯỜNG VINH — ĐÔNG-HÀ
Đấu-giá ngày 1er septembre 1924 hồi 10 giờ về việc bán và dặt các tabliers métalliques ở phần thứ hai đường Vinh-Đông-hà.
Có lời bá cáo để công-chúng biết rằng các giấy má về việc đấu-giá nói trên này để ở phòng giấy sau này, có thể đến xem được :
1° Ở Hà nội, tại phòng Giám-đốc công-tác.
2° Ở Hải-phòng, tại phòng quan Chánh ký-sư sở Hàng-hải Bắc-kỳ.
3° Ở Saigon, tại phòng giấy quan Chánh ký-sư địa-hạt Nam-kỳ.

MUA MAU KẺO BẾT !!!

Bản-hiệu mới nhận được ĐĨA HÁT ANNAM, tiếng Saigon, tiếng Bắc, tiếng Bảo, hát tuồng, hát chèo, hát cải lương cùng kể chuyện và ca-lý rất hay và rất tốt !!
Grand Arrivage Disques Annamites
CHANSON & Cie HANOI

Hiệu Bảo chế Trung-ương Vân-nam
Chi-điếm ở HỒ KOW, gần LÀO KAY
BÁN BỈ CÁC THỨ THUỐC
Giá bán phải chăng
Các tỉnh gửi mua cũng được
6843

Rượu bổ-đào:
« TONIQUE TONKINOIS »
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không như các thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn không ai có thể tin được !
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!
Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội các phụng lời chỉ phê rằng :
Chiếu nay đại-thọ phàng của MONTÈS quí-đông, có chế nên một thứ rượu bổ đã tăng ngự dùng qua rất hạp, dáng nên gia thưởng, trước lạc phúc thị giới cho qui được phòng khê-đông để tỏ thanh-giá.
Khâm thử.
3

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai dã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai lọt. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Số 59

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thường-vạn-thanh nói :

— Hay ! Nếu vậy hay ! Giờ chết nó đi là ải lắm, nhưng bây giờ thế nào ?

Ông cụ già nói :

Bây giờ thì có công-văn ở Hình-bộ tư ra đem một vị thiên-kim tiểu-thư có đủ trang-hiến tiết-nghĩa ấy ra tới pháp-trường để xử-quyết. Bởi vậy già này vội đi xem mặt *Nguyệt-anh* tiểu-thư.

Ông cụ già nói xong, liền dảo bước đi ngay. *Thường-vạn-thanh* nghe nói, bẩm hẩm rồi giận, nghiến răng nghiến lợi mà rằng :

— Nếu vậy thì ta tức chết mất thôi ! cái lòng căm-giận này bao giờ cho hả !

Thường-vạn-thanh nghĩ thầm : Ta vừa mới cách-biệt em *Phùng-húc* ta, chẳng qua mới ba tháng trời, mà đã bị *Hoa-văn-phượng* làm hại đến như thế ! Em dâu ta là một người con gái, mà còn có lòng tiết-nghĩa để giải oan báo thù cho chồng và mẹ chồng. Huống-chi ta đường-đường là một kẻ mày râu, đã cùng *Phùng-húc* kết làm anh em sống chết có nhau, nay em dâu ta bị xử tử, nếu ta không cứu thì cái thân đường-đường nam-tử này há chẳng hổ thẹn với một người con gái liễu bồ yếu đuối kia sao ! Một việc ân-mạng, chưa được dầy tháng, đã có chỉ gia-hình, cớ sao lại nhanh-chóng đến như thế, ta chắc là Hình-bộ-quan cũng bị đứa gian-tặc (trỏ *Hoa-vinh-ngọc*) kia mưu-sử đó vậy.

Nói xong, tức khắc ngảnh lại bảo mấy tên gia-đình rằng !

— Bây giờ ta cho các ngươi cứ về trước mà bẩm với thân-mẫu ta rằng ta sẽ về sau. Ta còn ra cướp-pháp pháp-trường để cứu nàng *Nguyệt-anh* mới được !

Bốn tên gia-đình nghe nói, đều rùng mình kinh-sợ mà rằng :

— Dám bẩm công-tử ! Xin công-tử hãy nghĩ lại cho kỹ. Tỉnh *Chiết-giang* này có bao nhiêu quân-mã và các quan trấn-thủ cũng nhiều, ta khó lòng mà cứu thoát được ! Dám xin công-tử hãy về nhà, kẻo đi đã lâu ngày, tất thái-phu-nhân có lòng mong nhớ.

Chúng nói xong, đều quì cả xuống mà rằng :

— Dám xin công-tử nghĩ lại, công đâu mà mua khó vào mình !

Thường-vạn-thanh nổi giận, liền rút lưỡi dao ở trong mình ra mà quát to lên rằng :

— Hễ ai còn dám ngăn ta, chết như thế này !

Thường-vạn-thanh vừa nói vừa lấy một sức gỗ chày còn nói lại ở đầy mà chặt làm hai đoạn, rồi tức-khắc đảo bước đi ngay. Bốn tên gia đình chẳng còn hồn-vía nào nữa.

Nguyên chúng theo hầu đã lâu, vẫn biết tính chủ-nhân xưa nay hễ nói thế nào thì làm được ngay thế ấy, cho nên chẳng ai dám ngăn trở, đành phải tìm vào nhà trọ, để đợi nghe tin-tức chủ-nhân.

Thường-vạn-thanh theo mọi người đi đến pháp-trường, bấy giờ *Tây tá* giải chưa tới nơi. *Thường-vạn-thanh* trông thấy có một cái tửu-lâu gần đấy, thẳng bước tiến vào. Người chủ quán hỏi :

— Ngài muốn vào xơi rượu phải không ?

Thường-vạn-thanh đáp rằng :

— Phải !

Người chủ-quán nói :

— Nhà tôi dầu đủ cơm rượu, nhưng bây giờ tại nơi pháp-trường đây sắp sửa hành-hình, nhà tôi ở gần, không dám bán rượu, xin mời ngài đi nhà khác.

Thường-vạn-thanh nói :

—Ta là khách qua đường, ăn uống xong ta lại đi ngay, rồi ta trả nhiều liền cho nhà-ngươi, can chi nhà-ngươi lại không bán.

Người chủ quán nói :

—Nếu vậy thì mời ngài lên trên lầu uống rượu, mà ngài chớ nên mở cửa sổ, kẻo khi quan-quân trông thấy có người ngồi uống rượu, lại trách phạt nhà chúng tôi vậy.

Thường-vạn-thanh nói :

— Chúng giết người thì cứ việc mà giết người, ta uống rượu thì cứ việc uống rượu, thử xem chúng làm gì nổi ta !

Nói xong, trèo lên trên lầu, ngồi tựa bên cửa sổ để uống rượu. Người chủ quán bày rượu và các thứ thực phẩm ở trên bàn. *Thường-vạn-thanh* thò tay vào trong mình, lấy một bốc bạc vụn, trao cho người chủ-quán mà bảo rằng :

— Ta thưởng cho nhà-ngươi ! nhà-ngươi cứ lại không, khi nào ta gọi sẽ lên, nếu không thì thôi.

Người chủ quán được tiền, xiết bao mừng-rỡ, vâng vâng dạ dạ rồi quay đi. *Thường-vạn-thanh* uống uống ăn ăn một hồi, như beo như hổ. Khi ăn no rồi, thắt lưng gon-gàng, giắt sẵn một lưỡi dao ở bên cạnh mình, ngồi tựa bên cửa sổ để dòm ra ngoài.

Hồi lâu nghe có tiếng người huyên náo, một đoàn quan-quân, giải một người con gái đến pháp-trường, bắt quì xuống đất. Viên trì-huyện thì bẩm ghế ngồi tại phía xa ở trước mặt.

Am-dương quan báo rằng :

Bấy giờ đã đến giờ ngọ rồi !

Viên trì huyện nói :

— Đến giờ thì cho chém.

Một tiếng súng nổ, tên đao-thủ giơ dao ha-h-hính, bỗng nghe trên cánh cửa sổ sịch một đánh sầm một cái, có người quát to mà nhảy xuống pháp-trường.

HỒI THỨ XXXV

Lại nói chuyện viên trì-huyện nghe báo bấy giờ đã ba khắc giờ ngọ rồi, cửa sổ ở trên tửu-lâu sịch mở, có một người hình-dáng to lớn, tay cầm dao nhọn, quát to nhảy xuống pháp-trường đâm chết tên đao-thủ, rồi lại giết chế không biết bao nhiêu quan quân nữa.

Các quan quân đi hộ-vệ pháp-trường thấy *Thường-vạn-thanh* hùng-dũng như vậy, đều bỏ chạy tán-loạn. *Thường-vạn-thanh* không hề luống-cuống, tiến thẳng đến chỗ viên trì-huyện ngồi. Viên trì-huyện bấy giờ run sợ cầm-cập, hồi lâu mới mở miệng nói được một tiếng « Bắt » thì *Thường-vạn-thanh* đã dảo bước tới nơi.

Thường-vạn-thanh quát to một tiếng mà rằng :

— Đồ cho chết này, chạy đâu cho thoát !

Nói chưa dứt lời thì đã đâm chết viên trì huyện ấy. Các nha-dịch thấy *Thường-vạn-thanh* giết chết viên trì-huyện, kéo ồ cả đến để bắt *Thường-vạn-thanh* nói :

— Các con ơi ! Các con cứ lại đây ! càng nhiều càng hay !

Thường-vạn-thanh tay đưa lưỡi dao đến đâu thì người ngã lăn ra nhiều ra. Kẻ kêu người khóc, phần chết cũng nhiều. Mấy tên nha-dịch, chỉ trong giây phút, đã hóa ra ma, lại giết lây cả đến người đi xem nữa.

Bấy giờ người nào khỏe-mạnh can-đảm thì bỏ chạy hết, còn người nào yếu đuối hèn-nhát thì đành nằm bẹp ở đấy, chẳng dám cựa cạy chút nào. *Thường vạn-thanh* thấy chúng chạy cả, mới đi đến trước mặt *Thúy-tú*, lấy dao cắt đứt dây trói, và cõng *Thúy-tú* lên trên vai.

Thường-vạn-thanh quát to lên một tiếng mà rằng :

— Nào ai tranh ta thì sống, ai cản ta thì chết đừng kêu !

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giời mới nóng bức này người ta hay sinh ra bệnh táo máu, cùng nhiều chứng ở đấy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Roussel có máu ngửa tươi, lấy trong tóc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi nên uống thuốc.

Hémostyl Roussel

AMPOULES

BIJOUX GOLDTUBE, Rayon D

Chứng đau xương,
Chứng mạch máu sưng,
Chứng đau mạch máu tụ lại,
Các chứng đau quả tim.

Mụn sưng ở mạch máu lâu đã 3 năm mà dùng thuốc này trong 1 tháng là khỏi.

NHỮNG LÚC TRỜI VỀ GIÀ

thì thường thấy vàng đầu, tức hơi khó thở, hay chóng mặt, nhức đầu, đau thận, đi táo, mệt và buồn khó ở; cần có phần dần-bà thì kinh chẳng những không điều mà lại có lắc ra nhiều quá thì làm cho ai cũng phải sợ. Những tức này nên dùng thứ thuốc

Dépuratif Richelet

mà các danh sư ở trong nước đều chứng nhận rằng hay. Dùng nó cũng ắt ẩn bao nhiêu người ưa tiêu, không có làm lưu lớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong khi chữa các chứng đau xương, tụ máu ở các ngoại quản và các chứng ở mụn đã như là bắc lào mạn con, nổi mẩn lam lào ngứa ra ở mặt, ở mình, thì ngứa khó chịu lắm.

Thuốc này bán ở các hàng lục hợp to và các hàng thuốc vặt.

Nếu các ngài mệt nhọc, yếu đuối, thì nên uống thuốc Pilules Pink, kẻo sau lại hối rằng sao không uống sớm.

Thuốc Pilules Pink bổ huyết và bổ gân, làm cho ngon miệng, và dễ tiêu. Thuốc ấy chữa các bệnh gốc bởi huyết xấu, thần kịch mệt rất là thần diệu.

Thuốc Pilules Pink bán tại tất cả các hàng bào-chế.

Nhà Bán-đồ ở TÒA SỨ Hà-nội, ở phố hàng Trống Chè-nhật, thứ năm mở cửa từ 7 giờ sáng đến 12 giờ trưa.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gân yếu, bệnh ghịp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiêu
Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint sông lấy làm mát mẻ lắm.

Hãng cất ra từ năm 1796 ông **GET FRÈRES** ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

CENO KOLA-COCA

RƯỢU BỔ

Hết sức tốt

J. BELANGER (*Giỏi nhất hạng bào chế*)

Ông L. BELANGER (*Người nói nghiệp*)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晚各吞啡每吉啦沒喉穩放映利

Bán tại hiệu Bào chế J. BELANGER

31, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở từ nay người ta hay táo bón, mà táo thì hay sinh ra bệnh; đau nhức đầu, đau lưng, ăn không ngon, không có thì lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt, thuốc này là thuốc:

PILULES DEHAUT

PHÀM,

một vật gì ai ai cũng lạc-dụng, chắc hẳn là có giá-trị.

NHƯ,

chè **NINH-THÁI** của bán-hiệu cũng nhiều. Ngài chiếu-cố, vì nó là thứ chè ngon hơn cả, nên các Cụ tín-dụng cho đã lâu nay.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết trước rằng: tiền mua báo thì phải trả trước, vậy xin ngài nào hết hạn mua báo thì gửi tiền mua báo cho kịp, không có gửi theo giấy mua thì không có báo gửi. Khi báo thì, tính tiền theo hạng nhất hạng nhì hạng ba để thêm bớt.

GƯƠNG ĐEO MẮT

Đồng tròn gọng vàng 1$70

Đồng toàn đồi mồi 1$00

Hộp đựng gương bằng aluminium giá 0$60

Bán tại hiệu LY-SENG-BAO, 42 [illegible], Hanoi

Gương mắt tốt đầu tiên hạng

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

[illegible] tiếng đồng, [illegible] hàng, các [illegible] tiêu, mà [illegible] nên dùng.

[illegible] cũng nên dùng.

Thuốc này có tiếng đã lâu.

Trị bệnh đau đầu, nhức đầu, [illegible] rất tốt.

[illegible] một ngày, mỗi [illegible] thuốc.

CACHETS du Dr Fauvre

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh gì lạ, bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình một nỗi mệt mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì ăn ít, mệt nhọc, yếu đuối đi, đánh trống ngực ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng đau mình, khó thở, mệt nhọc lạ thường.

Chữa huyết kém đi, thế thì nên bổ ngay vào cho cái huyết những cái đã ra đi trong khi ốm đi; chỉ rất nhanh thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì để khỏi lo nữa.

Uống thuốc ấy lễ đặc độ giây thì tin ngay không sợ nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài tháng lại thấy khỏe mạnh như thường; những người táo bị bệnh ghịp mới khỏi yếu đuối, sau dùng đến mình đau đi giây, hay đánh trống ngực nhức đầu thuốc này thì thấy không còn gì là lo nữa. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì ăn khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

ĐƯỜNG SANG LÀO

PHẠM-VĂN-PHI & Cie Ở VINH

GIÁ TIỀN

Hàng nhất tây ngồi 30$00

Hàng nhất ta tây ở 20$00

Trẻ con từ 3 đến 7 tuổi trả nửa tiền

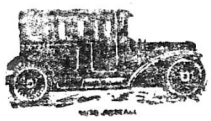
LỜI NĂM - Phải hỏi chỗ ngồi trước 24 giờ.

Có xe riêng đi cho thuê riêng từng chuyến một, ai muốn thuê nên đánh giây nhấy trước 2 ngày.

Nếu đi ngày hôm mua đầu không đi được nữa.

Có xe chở thơ và hành khách từ Vinh đến Thakhek qua Napé

Service provisoire

THỜI GIỜ XE CHẠY

Ở Vinh đi. — Chủ nhật đúng 5 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ đúng bốn sau đúng 5 giờ sáng thứ ba chạy lên Thakhek rồi lấp tức thấy lấy Thakhek.

Ở Thakhek đi. — Thứ sáng thứ ba xuống tới Vinh ở Vinhlane tới Thakhek thì xe nhỏ mới chạy về Napé nghỉ. Sáng hôm sau ở Napé về Vinh. Hành khách về sẽ thế ra Hanoi đi chuyến tàu hoả 2 giờ chiều hoặc đi chuyến tàu đi ra cũng được.

— VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC —

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nhớ ngày 30 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 30 quan theo như đã định, không nên trong khi [illegible] Như vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu cũng có được.

Nếp tiền lên đến được ngay cái số về, chỉ mình mình có quyền số được lĩnh cả, mà cũng tuỳ ý, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu về của mình trúng số được lĩnh cả về số. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng mỗi kỳ, giá tiền lớn từ 100 000 nhất đến một vài quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	6.000 quan
12 lô	250.000	5 265 lô	2.000
253 lô	100.000	12 650 lô	1.000
253 lô	10.000	1.737.892 lô	400

Có vé được dự cho cuộc rút số mất cho đến khi có vé cho người khác [illegible]

Mỗi lần có số sẽ nhận được mỗi cái số các số trúng số, mà không phải gì [illegible] Mỗi lô có bao nhiêu tiền được lấy hết. Các số giao cho người mua đúng với các số trúng số, người mua có lúc nào muốn xem cũng được, đúng như bản kê trong ngày 1er Mars 1926. Bản kê lấy giờ kết mọi [illegible] cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

MỚI SANG NHIỀU

Chúc xe [illegible] — Vòng hành

Vải cô-cuông lợp mui [illegible] Cao su bơm và Cao su đặc, vân vân...

Hỏi giá tại Bản hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS

SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1 200 000 FRANCS

[illegible] Bobillot, Hanoi

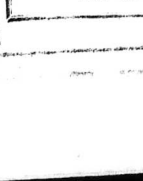

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU GO ĐA CỐ)

RUE PAUL BERT, HANOI

"LUXOR"

Đèn xe-đạp, thân đèn bằng đồng mạ kền. Trên có mấy vặn cái chiếu sáng mạ kền, mặt kính phồng. Rất tốt, rất bền.

Mỗi cái: 45 fr., gửi recommandé

Adr. Tél. : MAGARUNIS — TÉLÉPHONE N° 126